

عوامل کار کودکان

چرا کودکان، وادار به کار کردن، آن هم در شرایط سخت، طاقت فرسا، خطرناک و با درآمد اندک می شوند؟
طبعاً پاسخ را باید در ساختار اجتماعی، اقتصادی کشور به انضمام عدم دقت برای اجرای قانون جستجو کرد.

فقر خانواده‌ها

فقر، یگانه نیروی عظیمی است که موجب راندن کودکان به محیط کار می‌شود. نیاز شدید، سرمایه گذاری در تحصیل کودکان را برای خانواده‌ها تقریباً غیرممکن می‌سازد. بهای تحصیلات می‌تواند بسیار بالا باشد، زیرا بسیاری از اوقات تحصیلات عمومی رایگان نیز در عمل برای یک خانواده فقیر بسیار گران تمام می‌شود.

هجرت به شهرها

یکی از عوامل کارگر شدن کودک، مهاجرت روستاییان به شهرها است. با توجه به شرایط نامناسب اقتصادی و بیان این واقعیت که مهاجران، حتی در صورتی که بتوانند کاری پیدا کنند شغل آنان در ردیف مشاغل غیر ماهر و با درآمدی پایین خواهد بود، لاجرم اشتغال کودکان در سنین نوجوانی یکی از راه‌های اجتناب‌ناپذیر افزایش درآمد خانواده های مهاجر در شهرها است.

خلاء آموزش

کمیبود موسسات آموزشی، از عوامل اساسی روی آوردن کودکان به بازار کار است. برای مثال در جنوب قاره آسیا آموزش ابتدایی، هنوز به صورت همگانی رواج نیافته است. در نتیجه حدود ۳۰ درصد کودکان واجب التعلیم به مدرسه نمی روند. در پاکستان بیست و پنج میلیون کودک چنین وضعیتی دارند و یک و نیم درصد پسران و دختران ۵ تا ۹ ساله، مطلقاً به مدرسه دسترسی ندارند. عده دانش آموزانی که در دوره ابتدایی ترک تحصیل می کنند بسیار زیاد است.

والدین بی سواد

وجود عده کثیر بزرگسالان بی سواد نیز، علت بی سواد ماندن کودکان و نرخ بالای افت تحصیلی است؛ حال آنکه اکثر این بزرگسالان پدر یا مادر می شوند. در پاکستان بیش از ۵۰ میلیون بی سواد زندگی می کنند؛ ۲۵ میلیون کودک به مدارس ابتدایی راه پیدا نمی کنند، از ۷۵ درصدی هم که به مدرسه می روند حدود ۳۳ درصد افت تحصیلی دارند. والدین بی سواد معمولاً تمایل به باسواد شدن فرزندان خود نشان نمی دهند. این بی تفاوتی در کل جامعه نیز دیده می شود و به تعلیم و تربیت، چندان توجهی مبذول

نمی‌گردد.

نبود امنیت اجتماعی

در کشورهای در حال توسعه شبکه های رسمی امنیت اجتماعی برای طبقات یا گروه‌های محروم وجود ندارد، در واقع این کشورها برای حمایت از افراد محروم و درمانده (همچون یتیمان و بیوه های مسن یا بیکار) برنامه های رسمی و مدون ندارند؛ یا این برنامه ها به بخش کوچکی از نیازمندان کمک می کند. در نتیجه هر گاه نان آور خانواده به شدت مصدوم شود یا فوت کند کودکان ناچارند تحصیل را رها کرده به بازار کار روی بیاورند.

مشکل حضانت اطفال

مشکل حضانت اطفال پس از جدایی والدین از یکدیگر، از مهمترین مسائل اجتماعی تاثیر گذار بر امر اشتغال کودکان است. ترسیم سرنوشت این کودکان، خطراتی که آنها را تهدید می‌کند و نیز پیامدهای شوم اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی و پدیده فقر، از اهمیت ویژه‌ای در دنیای امروز برخوردار است.